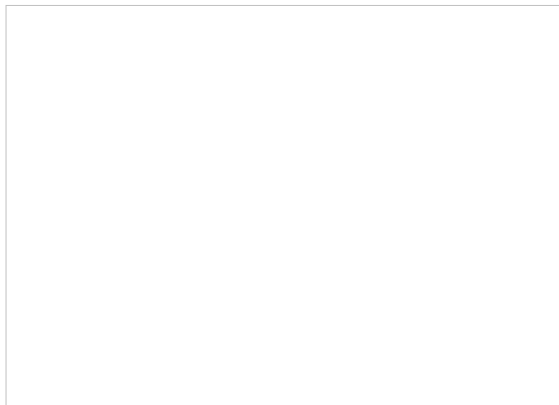

Ähli erbetlikleriň enesi.

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salat we salam bolsun.

Spirtili içgileriň zyýanlary barada gysgaça düşündirjek bolsak: İçgi ähli erbetlikleriň enesidir, diýmegimiz dogry bolar. Çünki spirtili içgiler: beden we ruh saglygyna, maşgalaň dargamagyna, jemgyýetiň içinde jenaýatlaryň, ýol heläkçilikleriniň köpelmegine we bulardan başgada ençeme ýaramaz hadysalaryň bolup geçmegine sebäp bolýar.

Spirtili içgiler ynsanyň zehinini bulaşdyrýan we dogry-dürs pikir etmegine päsgel bolýan maddadyr. İçgi içen kişi, içgilikä dogry pikirlenip we dogry hereket edip başarmaz. Şonuň üçin içgi, içene hem-de töweregindäkilere howplydyr.

Mysal üçin içgi köp ulanylýan ýurtlaryň birinde ýaýradylan hasabat:

Jenaýatlaryň: %85

Zorlamalaryň: %50

Uruş-söwüşleriň: %50

Ulag heläkçilikleriň: %65

Aýalyny uranlaryň: %70

Akyl/Ruh hassalyklaryň: %60

Sebäbkäri spirtili içgileridir!

Spirtili içgileriň beden saglygyna uly zeperleri bardyr. Erkeklerde jynsy gowşaklyga, nerwi sisteminiň bozulmagyna, zenanlarda aýbaşy bozuklugyna, jynsy islegiň peselmegine sebäp bolýandyr, ene garnyndaky çagaň ösmeginede päsgel bolýandyr.

Az muktarda içilen alkagol: beýin hüjrelerini öldürüp beýniň kiçelmegine, ýatkeşligiň peselmegine, bedeniň tiz garramagyna we başgada ençeme hassalyklara ýol açýar. Belli muktarda içilen alkogol bedeniň zäherlenmegine sebäp bolup, ölüme çenli eltýär.

İçgi içýänleriň köpüsi, maşgalasy üçin etmeli çykdaýjysyny içgä harjaýar we maşgalanyň eklenjinde kemlik emele gitirýär. Netijede maşgala bagtlylygy, agzybirligi bozulyp başlanýar.

İçgi kynçylyklary unutmagyň ýa-da çözmegiň açary dälde, eýsem ähli kynçylyklaryň çeşmesidir.

Dinimiz Yslamda içginiň haram edilmeginiň sebäplerinden bir bölegi hem şu zatlardyr. Allah Tagala Kuran-Kerimde şeýle diýýär: “**Eý iman edenler! İçgi, humar oýunlary, dikilen daşlar (butlar) we pal oklary, şeýtanyň amalyndandyr...**”^{*}

Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: “**Allah Tagala içgä, ony içene, paýlana, satana, satyn alana, (arak üçin) üzümi sykyp berene, özü üçin sykdyrana, daşap beren we özü üçin daşalana, we (ondan) gelen puly iýene lagnat etsin.**”¹

Başga bir hadysda içgi içenler barada Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) şeýle diýdi: “**(Spirtili) içgi içenlere, Allah Tagala Tinetul-Habal içirjegini wada edendir.**”

Sahabalar: Eý Allahyň Resuly **Tinetul-Habal näme bolýar, diýdiler!**

Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem): **Tinetul-Habal dowzahylaryň deridir ýa-da otda ýanmaklary sebäpli bedenlerinden akan suwdyr”** ² diýdi.

Abdullah ibni Abbas (radiyallahu anhumama) şeýle rowaýat etdi: Rasulullah (sallallahu aleyhi we sellem): **“Içgi içýän adam, ölende Allahyň huzuryna göýä buta çokunan kişi ýaly bolup çykar”** ³ diýdi.

Zamanamyzda spirtli içgileriň görnüşleri köpelendir, her dürli atlar bilen atlandyryp satylyandyr.

Aslynda bolsa, bu hakykaty Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem) 14-asyr mundan öň bize habar berendir. Hadysda: **“Ymmatymdan käbir adamlar içgi içip, ony dürli atlar bilen atlandyralar”** diýdi. ⁴

Pygamberimiziň (sallallahu aleyhi we sellem) habar beren ýagdaýy ynsanlaryň içinde peýda boldy. Hatda käbir musulmanlaryň arasynda içgi içmek hassalygy şeýle bir ýerleşdi: içgi içmeýänleri geň görüp başladylar.

Mysal üçin biziň jemgyýetimizde toý edilse köp böleginde arak, şerap we şuna meňzeş Allahyň haram eden zatlaryny goýýarlar. Araksyz musulman toý edýänler bolsa, geň görülýär! Yslamda bir kişi günäni açyk ilin arasynda etse ýa-da başgalarynyň şol haramlygy etmegine sebäp bolsa, günäsi esse-esse köp bolýar!

Şu hadysy unutmaň: **“Allah Tagala içgä, ony içene, paýlana, satana, satyn alana, (arak üçin) üzümü sykyp berene, özü üçin sykdyrana, daşap beren we özü üçin daşalana, we (ondan) gelen puly iýene lagnat etsin.”**

Toýlarynda saçaklarda spirtli içgiler goýup, ynsanlaryň haram içmegine sebäp bolýan adamyň halyny siz pikirlenip görüň! Allah Tagaladan bizi haram zatlardan goramagyny dileýäris!

Ynsanlar içgini nähili at bilen atandyrсалarda, dinimiz bize bu babatda, gysgaça kesgitleme öwredýär. Bu barada Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem): **“Serhoş edýän her bir zat içgidir we serhoş edýän her bir zat haramdyr”** ⁵ diýdi.

Pygamberimiz (sallallahu aleyhi we sellem): **“Serhoş edýän zadyň azy hem köpi hem haramdyr”** ⁶ diýdi.

Allaha hamd, Pygamberimiz Muhammede salat we salam bolsun.

*-Maide 5/90.

1-Tirmizi.

2-Muslim 3/1587.

3-Taberani 12/45, Albäni Sahihu’l-Jami/ 6525.

4-Ahmed Musned 5/342, Albäni Sahihu’l-Jami 5453.

5-Muslim 3/1587.

6-Ebu Dawud 3681, Albani Sahihi Ebu Dawud 3128.